

Улога логопеда у вртићу је од изузетног значаја. Број деце код које се јављају одступања у развоју говора, из године у годину расте, па стручњаци упозоравају да се на време крене са превенцијом и логопедским вежбама, како дете не би имало проблема у школи. Уколико се одређена одступања у развоју говора код деце не коригују у раном узрасту, може доћи до потешкоћа око савладавања градива у школи. Зато је препорука логопеда да родитељи прате развојни пут говора свог детета од самог његовог рођења, и да га непрестано стимулишу. Једна од таквих средина је и вртић, где малишани проводе већи део дана, па је улога логопеда у вртићу од изузетног значаја.

Логопед у вртићу је стручни сарадник. члан стручног тима, који се поред осталих активности у установи бави праћењем и проценом развоја говора и језика деце, радом на превентивним активностима, као и индивидуалним радом са децом која захтевају подршку логопеда. Индивидуални рад се реализује сваког дана у тачно договореним временским терминима.

Корективне вежбе су прилагођене сваком детеу, његовом физичким, психичким и социјалним способностима. У сарадњи са родитељима корективни рад се наставља и код куће. Родитељи могу свакодневно доћи на разговор са логопедом било да им је потребан савет како да наставе са подстицањем говорно језичког развоја код куће, информисање о напретку детета на третману или пак о упућивању код стручњака других профила.

Изговор гласова - најчешћи проблем

Последње испитивање, односно процена говорно-језичког статуса деце, у предшколској установи показало је да су код малишана најчешћа артикулациона одступања у развоју говора, односно одступања у изговору гласова - која варирају у зависности од узраста. Неке од вежбица које логопеди користе у раду са децом, раде се уз помоћ огледала, шпатуле, сламчице, ситних папирића и замишљене свеће, како би деца правилно поставила говорне органе за изговор одређених гласова.

Вежбе за правилно држање оловке

Истраживање је показало да и развој графомоторике код малишана има везе са комплетним сазревањем. Логопед посебним вежбама fine моторике подстиче децу да правилно држе оловку, бојицу, да овладавају линијама и кривинама, да знају да вежу пертле и слично. За овај третман логопед користи обично провлачење канапа кроз рупице неке дрвене фигуре (играчке), сакупљамо папириће, убацујемо зрна кукуруза у пластичну флашу, или се играмо "боцкалицама". То су вежбе које нису скупе, не захтевају велики напор а значајне су јер у исто време код деце развијају фину моторику али и концентрацију пажњу и стрпљење. Вежбице се потом усложњавају до припрема за школу.

Леворука деца

Развојни стадијум нема утицаја на леворуконост и то је оно по чему се разликује од артикулације и графомоторике. Стручњаци истичу да генетика има везе с тим да ли је неко леворук или не. До друге, треће године, деца могу подједнако да користе обе руке али се већ тада може приметити да се опредељују за једну од њих.

Дете не треба превежбавати!

Јер ако има тенденцију да пише и хвата предмете левом руком онда га треба пустити да тако и убудуће ради. У супротном, центри у мозгу одговорни за те радње могу бити "збуњени" и изазвати извесне компликације.

Када је потребан подстицај?

Прве вокале дете изговара са три месеца старости. Прве речи могу да се јаве са децет месеци али и са навршене две године - то је индивидуално. Међутим један трогодишњак би према развојној мапи, требало да има развијен говор као и одрастао човек - наравно са оскуднијим речником. У том узрасту дете би требало да зна више од 1.500 речи, да слаже реченице од четири до шест речи, да користи све врсте речи, да га околина разуме, да зна краће песмице. У супротном, родитељима би то требало да буде знак да са дететом треба радити на подстицању развоја говора.

Савети логопеда

- Ако се ваше дете претерано задржава на гестовима, показивању и мимичким облицима комуникације - то може успорити развој говора.
- Треба говорити правилно. Дете ће усвојити оно за шта је чулно, сазнајно и моторно зрело.
- Говор треба да буде лакши и ефикаснији облик комуникације од других облика.
- Уколико је говор детету тежак а посебно ако се не укључује у њега треба посумњати на извесне сметње у његовом развоју.
- Тепање је развојна фаза у процесу усвајања говора. Претерано задржавање детета а и родитеља на тепању може да наруши правилно усвајање говора.
- Потребно је да разговарате са вашим дететом да му дате времена да вам каже оно што жели. Не пожурујте га својим нестрпљењем и никако га не прекидајте у "пола речи".
- Ако детету недостаје реч да потпуније искаже жеље, мисли - "убаците је" неприметно и пустите да дете спонтано крене даље.
- Никако не говорите детету "Не можеш то", "Не знаш то", већ: "Добро је али хајде поново", "Послушај ме сад је боље", "Браво". Тако ћете дете охрабрити и помоћи му да боље и брже усвоји правилне говорне моделе.

Логопед Јована Милашиновић